

SVEUČILIŠTE U RIJECI ♦ UČITELJSKI FAKULTET U RIJECI ♦

Trg Ivana Klobučarića 1; 51000 Rijeka
Tel: +385 (0)51 315 273; Fax: +385 (0)51 315 256
<http://www.ufri.hr>
e-mail: dekanat@ufri.hr

Studijski program preddiplomskog studija

*Rani i predškolski odgoj i
obrazovanje*

Rijeka, travanj 2009.

S A D R Ž A J¹

1. UVOD	3
a) Razlozi za pokretanje studija	3
→ <i>Sveučilišni preddiplomski studij kao anticipacija razvoja sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja - profesionalni razlozi</i>	3
→ <i>Sveučilišni preddiplomski studij u funkciji cjeloživotnog učenja - osnovnog načela znanosti i visokog obrazovanja</i>	4
→ <i>Sveučilišni preddiplomski studij u funkciji harmonizacije hrvatskog sustava obrazovanja odgajatelja u okvirima Europskog prostora visokog obrazovanja</i>	4
→ <i>Usporedivost studija sa sličnim programima zemalja Europske unije</i>	5
b) Dosadašnja iskustva predлагаča u provođenju ekvivalentnih ili sličnih programa	6
c) Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata	7
2. OPĆI DIO	8
2.1. Naziv studija	8
2.2. Nositelj studija	8
2.3. Trajanje studija	8
2.4. Uvjeti upisa na studij	8
2.5. Kompetencije koje student stječe završetkom preddiplomskog studija	
Rani i predškolski odgoj i obrazovanje	8
2.5.1. Poslovi za koje je osposobljen sveučilišni prvostupnik u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju	10
2.5.2. Diplomski studijski programi kao mogući nastavak studija	11
2.6. Akademski naziv koji se stječe završetkom studija	11

¹ Elaborat je strukturiran prema Uputama za sastavljanje prijedloga preddiplomskih i diplomskih studijskih programa Agencije za znanost i visoko obrazovanje www.azvo

3. OPIS PROGRAMA PREDDIPLOMSKOG STUDIJA RANOG	
I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA	12
3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta i modula s brojem sati aktivne nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem ECTS- bodova	12
3.2. Opis svakog predmeta	16
3.3. Struktura studija, ritam studiranja i obveze studenata; uvjeti upisa studenata u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija te preduvjeti upisa pojedinog predmeta ili skupine predmeta	163
3.4. Popis predmeta i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih studija	163
3.5. Popis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (uz navođenje jezika)	164
3.6. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS bodova - pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu ili drugim visokim učilištima	164
3.7. Način završetka studija	165
3.8. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij	165
4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA	165
4.1. Mjesta izvođenja studijskog programa	165
4.2. Podaci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija	165
4.3. Imena nastavnika i broj suradnika koji će sudjelovati u izvođenju svakog predmeta pri pokretanju studija	166
4.4. Podaci o svakom angažiranom nastavniku	167
4.5. Popis nastavnih radilišta (nastavnih baza) za provođenje praktične nastave	242
4.6. Optimalni broj studenata koji mogu upisati s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika	242
4.7. Procjena troškova studija po studentu	242
4.8. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe studijskog programa, a posebno način sudjelovanja studenata u ocjenjivanju studentskog programa	242

PRIJEDLOG STUDIJSKOG PROGRAMA PREDDIPLOMSKOG STUDIJA RANOГ I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

1. UVOD

a) Razlozi za pokretanje studija

Sveučilišni preddiplomski studij kao anticipacija razvoja sustava ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja- profesionalni razlozi

Pokretanje preddiplomskog studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja zadire u fundamentalna teorijska promišljanja vezana uz kvalitativno drugačije promišljanje određenja uloge, značaja i perspektive stručnjaka koji djeluje u ranom i predškolskom razvojnom periodu. Pripadnost akademskom, sveučilišnom miljeu od dvostrukog je značaja. U širem kontekstu ono znači «priznavanje» odgajatelja kao intelektualca široke provinijencije te prihvatanje odgajateljske profesije kao «al pari» ostalima kojih se obrazovanje bez ikakvih dvojbi određuje kao sveučilišno. „Novi“ odgajatelj nedvojbeno je intelektualac čiji obrazovni habitus implicira akademičnost u ekstenzivno-pozitivnoj konotaciji tog pojma. Kao takav on će prije svega biti subjekt širokog spektra interesa, osjetljiv na promjene koje se oko njega događaju, aktivni sudionik u njima te nerijetko i njihov inicijator. Takav stručnjak odgovor je na izazove suvremenih društvenih gibanja koje karakterizira vrijeme snažnih promjena na pragu 21. stoljeća.

Nadalje, sa pozicija znanstvene i stručne opravdanosti polazimo od tvrdnje da svaka odgojna akcija, bez obzira gdje se odvija i s kojom populacijom odgajanika, zahtjeva kompetentan pristup temeljen na profesionalnoj odgovornosti za poziv koji je odabran. To je složena aktivnost koja zahtijeva visoku razinu intelektualne sposobnosti i na njoj temeljene praktične akcije. Takve se kompetencije postižu prije svega uvažavanjem suvremenih znanstvenih spoznaja u području na koje se odnosi. One se, konstrukcijom kvalitetnog modela obrazovanja temeljenog na suvremenim kurikularnim pristupima, pretaču u uspješni model obrazovanja u kojem su i teorijska i praktična dimenzija izbalansirane u funkciji postizanja kvalitetne odgojne akcije. To je način na koji se postiže cilj: obrazovati odgajatelja kao kritičkog intelektualaca i mislećeg, reflektivnog praktičara. Nema dakle nijedne praktične situacije u radu modernog odgajatelja iza koje u pozadini ne stoji osmišljena i potvrđena znanstvena istina. Isto tako znanstvena teorija bez provjere i potvrde u praktičnoj životnoj situaciji postaje «ogoljela akademičnost» bez svrhe i značaja. Sveučilišno obrazovanje odgajatelja početak je procesa definiranja i razvoja indikatora kojima se promovira kvaliteta odgajatelja i njegova obrazovanja, a time i njegov društveni status. Polazimo od jasnog opredjeljenja prema odgajateljskoj profesiji koju određujemo kao složeno zanimanje koje implicira refleksivno mišljenje, kontinuirani profesionalni razvoj, autonomiju, odgovornost, kreativnost istraživanja i osobnu prosudbu.

U užem kontekstu sveučilišni preddiplomski studij ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja - odgovor je na promijenjenu ulogu odgajatelja u uvjetima suvremenog određenja izvanobiteljskog institucionalnog konteksta. Budući da su istraživanja bacila novo svjetlo na razumijevanje značenja obrazovanja odgajatelja kao pretpostavke njihova kvalitetnog rada, pokretanje promjena u tom smislu idu prema redefiniranju temeljnih ciljeva i zadataka njihova

obrazovanja. U osnovi je zalaganje da se oni usmjeruju na postizanje temeljne kvalifikacije umjesto na produkte znanja. Obrazovanje za profesiju određuje se kao dinamičan otvoren i trajan proces temeljen na zahtjevu da je kontinuirani profesionalni razvoj i stalno stručno usavršavanje - obveza koja proizlazi iz profesionalne etike i odgovornosti svakog tko je odabrao odgajateljski poziv. Razvojno gledajući - sveučilišno preddiplomsko obrazovanje odgajatelja predstavljaće tek temeljnu etapu na kojoj će se, procesima cjeloživotnog obrazovanja, kontinuirano razvijati odgajateljeve autonomne, osobne i profesionalne kompetencije.

U koncipiranju preddiplomskog studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koristili smo kompetencijski pristup temeljen na kompleksnom sustavu ishoda učenja i kompetencija. Ishodi učenja u kurikulumu relevantni su istovremeno za osnovnu profesionalnu osposobljenost i za tržište rada, ali i za dalje obrazovanje ostvarivo u okviru datih vremenskih i materijalnih ograničenja.

Struktura studija temeljena je na modelu 3+2 na način promišljanja obrazovnih kvalifikacija odgajatelja za svaku razinu. Definiranje razina učinjeno je svojevrsnim opisom suštine kvalifikacije u terminima generičkih i specifičnih kompetencija, odnosno postignutim određenim ishodima učenja nakon uspješnog dovršetka priznatog studijskog programa. Diferencijacija među njima učinjena je kroz razlikovne dimenzije primjene znanja i razumijevanje, prosuđivanje, komunikaciju te vještine učenja u kontekstu suvremenog određenja polja njegova rada.

Pokretanje sveučilišnog preddiplomskog studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja osigurava prije svega prilagođenost studijskog programa potrebama našeg društva, a prati i trendove u širem okruženju. Na ovaj će način studenti posjedovati znanja, vještine i kompetencije, koje traži suvremeni rani i predškolski odgoj i obrazovanje, lakše će pronaći posao, što će u krajnjoj liniji imati pozitivan efekat na nivo motivacije studenata i njihovog aktivnog participiranja u ukupnom procesu njihova obrazovanja.

Sveučilišni preddiplomski studij u funkciji cjeloživotnog učenja - osnovnog načela znanosti i visokog obrazovanja

Činjenica je da je glavni resurs društva znanje, a cjeloživotno učenje ključ za 21. stoljeće. Obrazovanje i odgoj mladih generacija nameće potrebu da prosvjetni radnici budu u osnovi ukupnih transformacija društva i glavni nosioci tih promjena.

Promjene u hrvatskome društvu i pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji, zahtijevaju i primjenu cjeloživotnog učenja i trajnog profesionalnog usavršavanja kako bi se odgovorilo novim zahtjevima nastavničkoga poziva. Strategije cjeloživotnog učenja prijeko su potrebne da bismo se mogli suočiti s izazovima i konkurentošću, kao i s primjenom novih tehnologija, poboljšanjem društvene povezanosti, jednakih mogućnosti i kvalitete života. Cjeloživotno učenje posebno je važno radi osobnog razvoja, stjecanja novih znanja te efikasnije prilagodbe tržištu rada i novim životnim okolnostima.

Odgajateljsko zanimanje stoga treba postaviti u kontekst cjeloživotnog učenja. Obrazovanje odgajatelja podrazumijeva stalni stručni razvoj i obuhvaća cijeli raspon profesionalne karijere pojedinca. Potpuno angažiranje u procesu cjeloživotnog učenja osposobit će ih za napredovanje i prilagodbu novim zahtjevima tijekom njihove karijere.

Sveučilišni preddiplomski studij u funkciji harmonizacije hrvatskog sustava obrazovanja odgajatelja u okvirima Europskog prostora visokog obrazovanja

Kreiranje suvremenih obrazovnih politika nezamislivo je bez uvažavanja profesionalaca u ranom odgoju i obrazovanju. Njima se (uz učitelje) pridaje značaj ključnih čimbenika u promociji Europe znanja kao cjelokupnog kulturološko-socijalno - -ekadacijskog konteksta.

Oni su ti koji snagom svoje profesionalnosti značajno doprinose pripremanju budućih građana ujedinjene Europe, razvoju i unapređivanju njihovih ljudskih mogućnosti kojima odgovaraju na izazove društva znanja, za aktivno sudjelovanje u tom društvu i samostalno cjeloživotno učenje. ("Education & Training 2010" the Success of the Lisbon Strategy Hinges on Urgent Reforms). U tom smislu ustanovljen je Evropski prostor obrazovanja profesionalaca u ranom odgoju i obrazovanju, zalaganjem za europsku dimenziju određenja profesionalizma njegove profesije. Tendencija je omogućiti svakom odgajatelju slobodan ulaz u svaku odgojnju skupinu u zemljama ujedinjene Europe.

Hrvatski odgajatelj postiže evropski profesionalizam i postaje građaninom Europe temeljene na znanju jedino svojim obrazovanjem. Stoga se ono ne smije ograničavati na praksi poučavanja samo u nacionalnim okvirima. Takve su ideje prepoznate i u Planu razvoja sustava odgoja i obrazovanja od 2005.do 2010.g. gdje se posebno ističe se da će razvoj *obrazovanja za odgojiteljska zanimanja imati ključnu ulogu u podržavanju mnogih od planiranih novina u hrvatskom obrazovnom sustavu*. *Programi odgojiteljskih studija izradit će se u skladu s Međunarodnom razradbom zanimanja, drugim međunarodnim dokumentima koji se odnose na to područje te pretežnim programskim modelima u zemljama Europske unije*. Programi će omogućiti odgojiteljima ravnopravnost s ostalim stručnim djelatnicima u obrazovnom sustavu u stručnom usavršavanju i napredovanju u R Hrvatskoj i Evropskoj uniji.

Život u multikulturalnom okružju ujedinjene Europe sudbina je hrvatskog odgajatelja 21. stopeća. Zato ga treba ospozobiti za takav osobni i profesionalni stil života u kojem će različitost doživljavati kao vrijednost, razvijati visoku razinu tolerancije prema drugaćijem i svojim djelovanjem promovirati pružanje jednakih šansi za sve.

Usporedivost studija sa sličnim programima zemalja Europske unije

Razvijanje sustava raznolikih programa ranog i predškolskog odgoja postaje jedan od prioriteta u posljednjih 15 godina i u EU. U tom smislu Vijeće ministara zemalja članica EU donijelo je još 1992. g. Preporuku (Recommendation on Childcare) u kojoj snažno podupire njihov razvoj u kvantitativnom i kvalitativnom smislu. Kao rezultat tih napora danas u Europi postoji izrazito velika raznolikost u broju i vrstama programa ranog i predškolskog odgoja, uz fleksibilnost organizacijskih formi. Snažnim instrumentima potpore potiče se uključivanje djece rane i predškolske dobi u raznolike programe i na taj način doprinosi kontinuiranom povećanju postotaka njihova obuhvata.

U kontekstu navedenog posebno se velika pozornost usmjerila na otkrivanje parametara koji su od bitnog utjecaja na razvoj tih programa, između kojih se posebno ističe potreba za adekvatno ospozobljenim profesionalcima. Suvremeni rani i predškolski odgoj promovira novi sustav profesionalnih uloga stručnjaka koji u njemu djeluju. U tom pravcu sve su prisutnija razmišljanja o potrebi redefiniranja/redizajniranja tradicionalnih edukacijskih gledišta o profesionalnim ulogama u području ranog i predškolskog odgoja na način da se za različite kategorije profesionalaca konceptualiziraju različiti obrazovni programi.

Europska iskustva nas upućuju na činjenicu da taj prostor izrazito raznoliko tretira sustav obrazovanja odgajatelja. Te su raznolikosti primjetne u gotovo svim aspektima u kojima se taj dio sustava može pojasniti: koncepcijskim rješenjima, vrstama institucija, njihovu trajanju, kurikulumima itd. Uprkos tome moguće je uočiti temeljni princip na kojem se na europskim prostorima uređuje suvremeno obrazovanje profesionalaca u ranom i predškolskom odgoju. On se ogleda u organizaciji sustava koji se temelji na suvremenim znanstvenim spoznajama o važnosti ranog i predškolskog odgoja u razvoju čovjeka te na aplikaciji tih spoznaja u kontekst zahtjeva za kvalitetnim obrazovanjem stručnjaka koji ga realiziraju. U skladu s time u mnogim zemljama Europske unije u tijeku su reforme kurikuluma i modifikacije sustava obrazovanja odgajatelja. Pritom se većina opredjeljuje za novi pristup određujući ga kao dinamičan, otvoren i

trajan proces temeljen na zahtjevu da je kontinuirani profesionalni razvoj i stalno stručno usavršavanje obveza koja proizlazi iz profesionalne etike i ogovornosti svakog tko je odabrao odgajateljski poziv. Preddiplomsko obrazovanje (6.razina EQF) predstavlja pritom tek prvu etapu u okviru koje se postižu temeljne opće (generičke) i stručne kompetencije. Opća tendencija, koja se može vidjeti kod sve više država-članica Europske unije, je razvoj obrazovanja profesionalaca u ranom i predškolskom odgoju do najviših razina u kontekstu EQF.

Švedska i Finska integrirale su studijske programe za obrazovanje učitelja u primarnom obrazovanju² na sveučilišta kroz izvedbu studija na svim razinama (uključujući i 8.). Tako je moguće vidjeti da se na Sveučilištu u Helsinkiju na Fakultetu društvenih znanosti na razini diplomskih studija izvodi Studij ranog odgoja i obrazovanja (University Of Helsinki Faculty of Behavioural Sciences. Više na: www.helsinki.fi/behab/english/studies.htm).

Sličnu organizaciju studija možemo pronaći i u Švedskoj koja je 2001. godine uvela nove institucije za obrazovanje učitelja: National Graduate Schools in Teaching Methodology u okviru kojih izvodi diplomske studije ranog odgoja. Isto tako moguće je vidjeti da se istovrsni studiji izvode i na fakultetima: npr.Umeå University Faculty of Teacher Education, Department of child and Youth education. (Više na: www.educ.umu.se/eng/research.html.)

U Engleskoj moguće je vidjeti da se studiji za ovo područje organiziraju do najviše, 8 razine. Npr. na Newcastle University se izvodi Postgraduate Certificate in Education (PGCE) - Primary (with Qualified Teacher Status QTS) The PGCE covers the 5 to 11 age range with an emphasis on either Key Stage 1 or Key Stage 2. Više na: www.ncl.ac.uk/ - 11k.).

Obrazovanje učitelja u Danskoj organizirano je u nekoliko regionalnih Centara za visoko obrazovanje (“Centres for Higher Education” (CVU)). Oni su se 2000. godine preimenovali u “Professional Bachelor’s degree” s mogućnosti studiranja na Master i PhD razini studija.

Mada Bosna i Hercegovina nije članica EU, ističemo je u ovom pregledu ponajviše stoga što se na njenim sveučilištima (u Mostaru, Sarajevu, Tuzli) izvodi četverogodišnji studij predškolskog odgoja kojim se stječe stručni naziv: profesor predškolskog odgoja. (više na npr. www.unsa.ba/).

b) Dosadašnja iskustva predлагаča u provođenju ekvivalentnih i sličnih programa

Učiteljski fakultet u Rijeci (s institucijama prethodnicama) karakterizira dugo i bogato iskustvo u obrazovanju profesionalaca u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Inicijativa za podizanje razine obrazovanja odgajatelja predškolske djece oblikovala se na tadašnjoj Pedagoškoj akademiji u Rijeci, kasnih šezdesetih godina prošlog stoljeća u sklopu općih promjena odgojno-obrazovnog sustava i sustava obrazovanja odgojno-obrazovnih djelatnika. Godine 1969. donesen je Prijedlog nastavnog plana i programa za ustrojstvo i izvođenje studija na pedagoškim akademijama od školske 1969./70.godine. Usvojeni i obznanjeni nastavni plan i program sadrži i nastavni plani i program studija predškolskoga odgoja. Od tada je obrazovanje predškolskih odgojitelja u sustavu obrazovanja učitelja, tj. prema tadašnjoj terminologiji «nastavnika osnovnih škola» (razredna i predmetna nastava).

Studij predškolskog odgoja otvoren je na Pedagoškoj akademiji u Rijeci 1971. godine i namijenjen je obrazovanju odgojitelja predškolske djece za “odgojno-obrazovni rad” u dječjim jaslicama i dječjim vrtićima. Osnivanjem studija predškolskog odgoja, dotadašnje četverogodišnje obrazovanje odgojitelja podiže se na višu stručnu razinu. Odgojitelji predškolske

² To je termin koji se najčešće koristi u europskoj terminologiji i implicira profesionalce u ranom i predškolskom odgoju. U tom smislu stručnjaci u ranom odgoju i obrazovanju su također učitelji ,ali sa prefiksom „predškolski“: preschool teacher.

djece dobivaju formalno identičan status ostalim djelatnicima u osnovnoškolskom sustavu odgoja i obrazovanja.

Godine 1978. dolazi do prerastanja Pedagoške akademije u Pedagoški fakultet Sveučilišta u Rijeci, a studij predškolskog odgoja i dalje se izvodi kao dvogodišnji studij. Značajnija promjena sustava obrazovanja odgojitelja dogodila se početkom osamdesetih, usvajanjem koncepcije "programskog kontinuiteta" u obrazovanju nastavnika razredne nastave i odgojitelja predškolske djece u trajanju od šest godina (četiri godini na razini srednje škole a dvije na studiju). Prema programu usmјerenog obrazovanja odgojitelji predškolske djece i nastavnici razredne nastave obrazuju se za stjecanje stručne spreme šestog stupnja. U "okvirnom" programu za "odgojno-obrazovnu struku" ističe se: "temeljna idejna koncepcija obrazovanja u odgojno-obrazovnoj struci je u programskom kontinuitetu pripremanja i obrazovanja nastavnika i odgajatelja u trajanju šest godina. Nakon šestogodišnjeg školovanja polaznici polaganjem diplomskog ispita stječu prvo zanimanje VI.stupnja stručnosti - odgajatelj predškolske djece, nastavnik razredne nastave. Koncepcija obrazovanja odgojitelja, po modelu "4+2", ostala je nepromjenjena do 1992 godine .

Značajnu promjenu u koncepciji studija predškolskog odgoja donosi bitan Zakon o visokim učilištima (1993. god.) prema kojemu se stručni studiji koji "osposobljavaju studente za visokostručni ili umjetnički rad" izvode na visokoj školi. Taj je Zakon bio osnovom za izdvajanje studija predškolskog odgoja (kao i učiteljskog studija) iz djelatnosti Pedagoškog fakulteta u Rijeci i za osnivanje Visoke učiteljske škole u sastavu Sveučilišta u Rijeci. Posljedično tomu, od akademske 1998./99. obrazovanje odgojitelja predškolske djece ostvaruje se na Visokoj učiteljskoj školi i to kao stručni studij u dvogodišnjem trajanju.

Nezadovoljna činjenicom da je koncepcija dvogodišnjeg stručnog studija započeta šezdesetih godina zadržana do početka 21. stoljeća - Visoka učiteljska škola transformirala je svoj studij produživši mu trajanje i na taj način, kao prva u Hrvatskoj od ak. god. 2001./02. izvodila studij predškolskog odgoja u trogodišnjem trajanju.

Godine 2006. dolazi do osnivanja Učiteljskog fakulteta u Rijeci koji je pravni sljednik Visoke učiteljske škole u Rijeci. Premda se na fakultetu, kao visokom učilištu u sastavu Sveučilišta započeo (u duhu provedbe Bolonjske deklaracije) izvoditi integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za obrazovanje učitelja u primarnom obrazovanju, studijski program predškolskog odgoja i dalje je ostao stručni u trajanju od tri godine.

Možemo zaključiti da Učiteljski fakultet u Rijeci, na osnovu dosadašnjih iskustava i bogate tradicije u obrazovanju ovog stručnog profila, ima snage (institucionalne i profesionalne) za pokretanje sveučilišnog preddiplomskog studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja .

c) Otvorenost studijskog programa prema pokretljivosti studenata i nastavnika

Mobilnosti studenata te nastavnog i nenastavnog osoblja ostvarivat će se u sklopu Programa bilateralne mobilnosti u visokom obrazovanju hrvatske akademske zajednice, donešenog od strane Ministarstva obrazovanja, znanosti i športa i Agencije za mobilnost i programe EU.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija

Preddiplomski sveučilišni studij ***Rani i predškolski odgoj i obrazovanje.***

2.2. Nositelj studija

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci.

2.3. Trajanje studija

Trogodišnji preddiplomski studij kojim se stječe 180 ECTS bodova.

2.4. Uvjeti upisa na studij

Preduvjet za upis na studij završena je srednja škola u četverogodišnjem trajanju i položena državna matura.

Iznimno, u slučaju da studij započne u akademskoj 2009./10. godini, dakle prije uvođenja državne mature, preduvjet za upis na preddiplomski studij ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja završena je srednja škola u četverogodišnjem trajanju i položen razredbeni ispit. Fakultetsko vijeće utvrđuje kriterije (uspjeh u prethodnom školovanju, vrsta završenog školovanja, uspjeh na klasifikacijskom ispit, posebna znanja, vještine ili sposobnosti i sl.) temeljem kojih se obavlja klasifikacija i odabir kandidata za upis.

2.5. Kompetencije koje student stječe završetkom preddiplomskog studija *Rani i predškolski odgoj i obrazovanje*

Kriteriji:

- relevantnost za tržište rada i dalje obrazovanje
- ostvarivost u okviru datih vremenskih i materijalnih ograničenja. (prije svega u smislu toga što se može postići u okviru 180 ECTS bodova).

OPĆE-GENERIČKE KOMPETENCIJE

a) Instrumentalne opće kompetencije:

Nakon završenog preddiplomskog studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja studenti će:

- demonstrirati temeljno poznavanje profesionalnog polja rada na različitim i mnogostrukim razinama obrazovnih postignuća;
- imati sposobnost organiziranja i planiranja samostalnog učenja i napredovanja kroz studij na način kritičkog i samokritičnog propitivanja znanstvenih istina;
- posjedovati kapacitet za učenje kao pretpostavku za generiranje novih ideja i za prilagodljivost na nove situacije;
- razviti istraživačke vještine na razini izrade stručnog rada;
- demonstrirati jasnu i argumentiranu stručnu komunikaciju na materinjem i stranom jeziku u stilu prilagođenom mogućnostima konteksta.

b) Interpersonalne opće kompetencije

- demonstrirati posjedovanje osobnih kvaliteta ličnosti i dispozicija i njihovu refleksiju u razvoju profesionalnog polja rada;
- imati sposobnost donošenja odluka i vještina odlučivanja primjerenu situacijama;
- razviti sklonost prema timskom radu, interakcijom i suradnjom utemeljenima na partnerskim odnosima;
- pokazati sposobnost za kontinuirano vrjednovanje i samovrjednovanje vlastitog rada;
- demonstrirati uvažavanje različitosti i multikulturalnosti;
- razviti profesionalnu etičnost.

c) Sistemske opće kompetencije

- samostalnim i kontinuiranim radom te različim izvorima i metodama učenja postizati napredak u studiju;
- razviti sposobnosti refleksivnog praktičara koji kontinuirano vrednuje učinke svojih postignuća;
- demonstrirati sposobnost prilagođavanja novim i neočekivanim situacijama na način aktivne primjene stečenih znanja, vještina i sposobnosti;
- biti osposobljeni za razvoj kreativne dimenzije svoje profesionalne uloge;
- cijeniti, poštivati i pokazati predanost za misiju profesionalca u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju;
- biti osposobljeni za preuzimanje odgovornosti u procesima daljne osobne i profesionalne afirmacije svojeg stručnog profila, uz istovremeno promicanje značaja stručnog područja rada;
- pokazivati, razumjeti i promicati koncepte cjeloživotnog učenja zalaganjem za osobni profesionalni razvoj;
- poticati i razvijati stalnu brigu o kvaliteti.

SPECIFIČNE KOMPETENCIJE

- poznavati i razumjeti najnovije znanstvene spoznaje o prirodi učenja djeteta u ranom djetinjstvu i načinima njihova kultiviranja i socijalizacije;
- demonstrirati znanje iz temeljnih znanosti i njihovih disciplina kojima se tumače zakonitosti, pojave i procesi u profesionalnom polju rada na teorijskoj i praktičnoj razini;
- demonstrirati znanje učinkovitih strategija u poticanju ukupnih razvojnih dosega djeteta u ranom djetinjstvu;
- izgrađivati podržavajuće odnose sa djecom, socijalizirajući ih uz istovremenu individualizaciju njihove društvenosti;
- učinkovito i djelotvorno konstruirati odgojno-obrazovni kontekst kao poticajno - razvojni, po mjeri sve djece i svakog djeteta posebno, u odnosu na njihove sposobnosti, mogućnosti, potrebe i interes te na tim osnovama ostvarivati integriranu odgojno-obrazovnu praksu;
- ustanoviti i održavati institucionalni kontekst dječjeg vrtića koji će osiguravati djetetov zdrav razvoj, zadovoljavati potrebe za sigurnosti i u kojem će se dijete pravilno njegovati i hraniti;

- demonstrirati znanje u promatranju i procjeni djetetovovih aktivnosti i mogućnosti kao pretpostavci konstrukcije integriranog kurikuluma u smislu odgovora na njegove razvojne i odgojno-obrazovne potrebe;
- razumjeti načine usvajanja govora i jezika, djetetove stvaralačke potencijale te ukupnost tjelesnog, kognitivnog i socijalnog razvoja;
- samostalno konstruirati, implementirati i evaluirati integrirani kurikulum u ukupnosti svih razvojnih područja (kineziološkom, glazbenom, likovnom, jezično-komunikacijskom te istraživačko-spoznajnom) koristeći aktivnosti i materijale u skladu sa suvremenim razvojnim teorijama kojima se tumači dječji razvoj;
- pokazivati razumijevanje rizika za sigurnost, zdravlje djeteta i organizirajući sigurnu i poticajnu sredinu;
- demonstrirati praktičnu kompetenciju kao refleksivni praktičar, vrjednovati i samovrijednovati svoju implicitnu pedagogiju propitujući njenu djelotvornost u funkciji stalne tendencije rasta kvalitete;
- demonstrirati sposobnost kreiranja odgojno-obrazovnog konteksta u dječjem vrtiću jednakog i pogodnog za sve bez obzira na sociokulturni i ekonomski status;
- graditi bliske, povjerljive i recipročne odnose sa roditeljima razvojem suradnje na partnerskoj razini;
- aktivno se angažirati u postizanju kvalitetnije i intenzivnije sudjelovanje lokalne zajednice u životu dječjeg vrtića.

2.5.1. Poslovi za koje je osposobljen sveučilišni prvostupnik u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju

Sveučilišni prvostupnik u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju profesionalac je koji na osnovu stečenih kompetencija samostalno, stručno i odgovorno obavlja poslove i zadatke njege, brige za zdravlje te odgoja i obrazovanja sa djecom rane i predškolske dobi u različitim programima i to u :

- cjelodnevnim, poludnevnim, višednevnim i kraćim programima
- redovitim programima
- posebnim programima različitog trajanja i sadržaja
- posebnim programima javnih potreba
- posebnim programima različitih pedagoških koncepcija
- pokusnim programima.

U kontekstu navedenoga odgajatelj pravovremeno planira, programira i vrjednuje odgojno-obrazovni rad u dogovorenim razdobljima. Prikuplja, izrađuje i održava sredstva za rad s djecom te vodi brigu o estetskom i funkcionalnom uređenju prostora za izvođenje različitih aktivnosti. Radi na zadovoljenju svakodnevnih potreba i razvojnih zadaća te potiče razvoj svakoga djeteta prema njegovim sposobnostima. Vodi dokumentaciju o djeci i radu te zadovoljava stručne zahtjeve u organizaciji i unapređenju odgojno-obrazovnoga procesa. Surađuje s roditeljima, stručnjacima, stručnim timom u dječjem vrtiću kao i s ostalim sudionicima u odgoju i obrazovanju djece predškolske dobi u lokalnoj zajednici. Odgovoran je za provedbu programa rada s djecom kao i za opremu i didaktička sredstva kojima se koristi u radu. Stalno se stručno usavršava u kontekstu cjeloživotnog obrazovanja.

2.5.2. Diplomski studijski programi kao mogući nastavak studija

Završetkom sveučilišnog preddiplomskog studija ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja sveučilišni prvostupnik može nastaviti studij na diplomskoj razini i to na:

- diplomskom studiju Rani i predškolski odgoj i obrazovanje
- na svim ostalim diplomskim studijima koji su to predvidjeli svojim općim aktima.

2.6. Akademski naziv koji se stječe završetkom studija

Završetkom **preddiplomskog** sveučilišnog studija Rani i predškolski odgoj i obrazovanje stječe se akademski naziv sveučilišni *prvostupnik/prvostupnica (baccalaureus/baccalaurea)* ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja.